

DIABETOLOGICKÉ CENTRUM PRO DOSPĚLÉ

Základní charakteristika

Diabetologické centrum (DC) je specializovaným funkčním celkem v oblasti léčebně preventivní, který poskytuje komplexní péči o nemocné s diabetes mellitus jak po stránce diagnostické, tak terapeutické. Zajišťuje vysoce kvalitní péči zejména o složité formy diabetického syndromu a jeho komplikací včetně přidružených metabolických poruch.

Podle míry poskytované léčebně preventivní péče a vzdělávacích aktivit získává pracoviště statut DC 1. typu (DC1) či DC 2. typu (DC2).

DC má ambulantní a lůžkovou část, jejichž nedílnou součástí je edukační pracoviště a podiatrická ambulance. Součástí DC2 je navíc obezitologické pracoviště s návazností na bariatrickou chirurgii, pracoviště pro klinickou výživu a klinickou osteologii.

Pokud pracoviště splní požadavky akreditace, může DC sloužit k postgraduálnímu vzdělávání lékařů a dalších pracovníků v diabetologii a metabolismu. Statut akreditovaného pracoviště pro výuku v oboru endokrinologie a diabetologie získává na dobu určitou na základě vyjádření akreditační komise MZ.

Ustavení diabetologického centra a reevaluace

DC se ustavuje se souhlasem ředitelství nemocnice vyššího typu na základě návrhu řídicí skupiny diabetologického programu (výbor ČDS). Předpokladem návrhu na zřízení DC je splnění požadavků na zajištění komplexní péče o diabetiky (viz. dále), a to jak po stránce personální, tak materiálně – technické.

Statut DC je přehodnocován výborem ČDS 1x za 5 let, případně kdykoli, pokud v DC dojde k významné změně.

Vedoucí DC je povinen do 30 dnů hlásit výboru ČDS všechny změny v personálním obsazení a v provozu DC.

Způsob podání žádosti

Žádost o ustanovení diabetologického centra spolu s vyplněným evaluačním dotazníkem (příloha) zasílá žadatel výboru České diabetologické společnosti JEP (Sokolská 31, 120 26 Praha 2, e-mail: diabetologie@gmail.cz).

Schválení statutu diabetologického centra v sobě zahrnuje i automatické schválení edukačního pracoviště a podiatrické ambulance. Není potřeba vyplňovat samostatné dotazníky.

Diabetologické centrum pro dospělé 2. typu (DC2)

a) Struktura DC2

Lůžkové oddělení (minimum 8 lůžek, která mohou být samostatná či součástí interního oddělení). Celkový počet hospitalizací osob s diabetem min. 500/rok

Metabolická jednotka intenzivní péče (JIMP) (minimálně 3 lůžka)

Specializované ambulance (diabetologická – minimálně 400 návštěv/měsíc, obezitologická, endokrinologická)

Nutriční ambulance (splňující požadavky akreditovaného pracoviště pro klinickou výživu)

Osteologická ambulance (splňující požadavky akreditovaného pracoviště pro klinickou osteologii)

Podiatrická ambulance

Edukační pracoviště

Přímo spolupracující pracoviště z jiných oborů:

Oddělení eliminačních metod (hemodialýzy, peritoneální dialýza)

Angiologické pracoviště

Cévně chirurgické pracoviště

Chirurgické pracoviště provádějící bariatrickou chirurgii

Pracoviště intervenční radiologie

Rehabilitace

Ortopedie

Oční pracoviště (s možností laserová fotokoagulace, vitreoretinální chirurgie a nitrooční aplikace léčiv)

Neurologické pracoviště

Kardiologické pracoviště (vč. invazivní kardiologie a antiarytmiky)

Gastroenterologické pracoviště

Endokrinologie

Gynekologicko – porodnické pracoviště

Integrální součástí DC je metodicky i technicky vybavené pracoviště biochemické (případně imunochemické), radioizotopové a zobrazovacích metod.

b) Zajištění specializovaných léčebně-preventivních činností DC2

DC2 poskytuje následující specializované služby:

- intenzivní léčba DM (včetně léčby inzulinovými pumpami a glukozovými senzory); minimálně 100 osob léčených CSII, minimálně 200 osob na glukozových senzorech.
- komplexní léčba rizikových faktorů aterosklerózy (léčba obezity, hypertenze, dyslipidémie)
- léčba a diagnostika diabetického onemocnění ledvin (včetně eliminačních metod)
- léčba a diagnostika syndromu diabetické nohy
- léčba a diagnostika diabetické neuropatie
- léčba a diagnostika diabetické retinopatie a makulárního edému (včetně screeningu pomocí analýzy digitálních snímků získaných fundus kamerou)
- angiologická, resp. angiochirurgická péče
- edukační programy pro diabetiky
- léčba komatosních a jiných život ohrožujících stavů (JIMP)
- prekoncepční péče a péče o těhotné diabetičky
- nutriční péče (včetně zajištění domácí enterální a parenterální výživy) o nemocné s

poruchami metabolismu a výživy - minimálně 5 pacientů v programu domácí enterální nebo parenterální výživy

- komplexní péče o obézní diabetiky včetně zajištění bariatrických výkonů
- osteologická péče
- screening spánkové apnoe
- další specializované služby (endokrinologické, urologické, ortopedické)

c) Materiálně – technické vybavení DC2

Pracoviště přikládá ve své žádosti seznam techniky, kterou používá pro diagnostickou a léčebně preventivní činnost, a seznam výkonů nasmlouvaných se zdravotními pojišťovnami.

Minimální vybavení:

- standardní vybavení metabolické jednotky pro akutní stavy
- glukometry a další pomůcky k selfmonitoringu
- vybavení pro profesionální kontinuální monitoraci glykemií a softwarovou analýzu dat
- inzulínové pumpy
- dopplerovské přístrojové vybavení
- vybavení k měření transkutánního kyslíku
- biothesiometr a monfilamenta
- zavedená metodika pro hodnocení vegetativní neuropatie
- edukační materiály
- přístroj pro kontinuální monitoraci krevního tlaku
- kalorimetr
- DEXA, přístrojové vybavení pro hodnocení tělesného složení
- vybavení nutriční ambulance pro zajištění všech forem domácí nutriční péče
- přístrojové vybavení pro screening spánkové apnoe
- fundus kamera s možností počítačové analýzy digitálních snímků sítnice.

Přímá dostupnost:

- angiografie a koronarografie včetně možnosti PTA či PTCA
- antiarytmické jednotky a specializované léčby srdečního selhání
- eliminační metody pro náhradu funkce ledvin
- zařízení pro laserovou koagulaci retinální, možnost intravitreální aplikace léčiv a intravitreální chirurgie
- EMG
- Endoskopická vyšetření gastrointestinálního traktu
- Příslušné vybavení laboratorního, radioizotopového a radiodiagnostického oddělení)
- CT event. MR

d) Personální požadavky DC2

	minimální počet úvazků*
• lékaři s atestací z diabetologie nebo endokrinologie a diabetologie (min 3 roky praxe od získání atestace)	3
• psycholog	0,5
• nutriční terapeut	1,0
• edukátor	2,0
• podiatrická sestra	1,0
• lékař s atestací z klinické výživy (nebo s funkční licencí F016)	0,5

- lékař s atestací z klinické osteologie 0,5
- sociální pracovník
- protetik
- jasně deklarovaná spolupráce s lékaři jednotlivých odborností specializovaných na problematiku diabetických komplikací (endokrinolog, nefrolog, kardiolog, angiolog, chirurg, angiochirurg, neurolog, oftalmolog, gynekolog-porodník, intervenční radiolog, ortopéd, gastroenterolog)

*úvazek je součtem zdravotnického a školského úvazku

Vedoucím DC2 je odborník v diabetologii s vyšší kvalifikací (min. 5 let praxe), který je zároveň koordinátorem činnosti centra a spolupracujících pracovišť.

e) Výuková činnost DC2

DC2 slouží k postgraduálnímu vzdělávání lékařů a dalších pracovníků v oboru diabetologie a metabolismu. Může získat akreditaci II. typu pro vzdělávání v oboru diabetologie v rámci vzdělávacího oboru Endokrinologie a diabetologie. Pracoviště dokladuje svou výukovou činnost výčtem odborných akcí, jejichž organizaci zajišťovalo nebo se na ní podílelo. Požadavkem je pravidelná organizace nejméně jedné odborné akce/ rok.

e) Vědecko-výzkumná činnost DC2

DC2 rozvíjí výzkumnou činnost, jeho pracovníci publikují odborná sdělení v domácích i zahraničních časopisech a podílejí se na řešení výzkumných úkolů formou grantů, výzkumných záměrů a dalších projektů.

Pracoviště přikládá k žádosti na samostatné příloze seznam odborných publikací svých pracovníků za poslední 3 roky (články a abstrakta odděleně) a seznam řešených výzkumných úkolů (grantů, záměrů aj.).

Minimálním požadavkem jsou nejméně 2 publikace v odborném časopise/rok a nejméně 2 výzkumné projekty řešené v posledních 3 letech s nezávislou podporou.

Diabetologické centrum pro dospělé 1. typu (DC1)

f) Struktura DC1

Lůžkové oddělení (minimum 8 lůžek, která mohou být samostatná či součástí interního oddělení). Celkový počet hospitalizací osob s diabetem min. 200/rok.

Metabolická jednotka intenzivní péče (JIMP) (minimálně 2 lůžka)

Specializované ambulance (diabetologická – minimálně 100 návštěv/měsíc, obezitologická, endokrinologická)

Podiatrická ambulance

Edukační pracoviště

Přímo spolupracující pracoviště z jiných oborů:

Oddělení eliminačních metod (hemodialýzy, peritoneální dialýza)

Angiologické pracoviště

Cévně chirurgické pracoviště

Pracoviště intervenční radiologie

Rehabilitace

Oční pracoviště (s možností laserová fotokoagulace, vitreoretinální chirurgie a nitrooční aplikace léčiv)

Neurologické pracoviště
 Kardiologické pracoviště (vč. invazivní kardiologie a antiarytmiky)
 Gastroenterologické pracoviště
 Endokrinologie
 Gynekologicko – porodnické pracoviště

Integrální součástí DC1 je metodicky i technicky vybavené pracoviště biochemické (případně imunochemické), radioizotopové a zobrazovacích metod.

g) Zajištění specializovaných činností DC1

DC1 poskytuje následující specializované služby:

- intenzivní léčba DM (včetně léčby inzulinovými pumpami a glukozovými senzory); minimálně 30 osob léčených CSII, minimálně 100 osob na glukozových senzorech.
- komplexní léčba rizikových faktorů aterosklerózy (léčba obezity, hypertenze, dyslipidémie)
- léčba a prevence diabetického onemocnění ledvin (včetně eliminačních metod)
- léčba a prevence syndromu diabetické nohy
- léčba a prevence diabetické neuropatie
- léčba a prevence diabetické retinopatie a makulárního edému
- angiologická, resp. angiochirurgická péče
- edukační programy pro diabetiky
- léčba komatosních a jiných život ohrožujících stavů (JIMP)
- prekoncepční péče a péče o těhotné diabetičky
- další specializované služby (endokrinologické, urologické, ortopedické)

h) Materiálně – technické vybavení DC1

Pracoviště přikládá ve své žádosti seznam techniky, kterou používá pro diagnostickou a léčebně preventivní činnost, a seznam výkonů nasmlouvaných se zdravotními pojišťovnami.

Minimální vybavení:

- standardní vybavení metabolické jednotky pro akutní stavy
- glukometry a další pomůcky k selfmonitoringu
- vybavení pro profesionální kontinuální monitoraci glykemií a softwarovou analýzu dat
- inzulinové pumpy
- dopplerovské přístrojové vybavení
- vybavení k měření transkutánního kyslíku
- biothesiometr a monfilamenta
- edukační materiály
- přístroj pro kontinuální monitoraci krevního tlaku
- přístrojové vybavení pro screening spánkové apnoe

Přímá dostupnost:

- angiografie a koronarografie včetně možnosti PTA či PTCA
- antiarytmické jednotky a specializované léčby srdečního selhání
- eliminační metody pro náhradu funkce ledvin
- zařízení pro laserovou koagulaci retinální, možnost intravitreální aplikace léčiv a intravitreální chirurgie

- EMG
- Endoskopická vyšetření gastrointestinálního traktu
- Příslušné vybavení laboratorního, radioizotopového a radiodiagnostického oddělení)
- CT event. MR

i) Personální požadavky DC1

	minimální počet úvazků*
• lékaři s atestací z diabetologie (min 3 roky praxe)	2
• psycholog	0,5
• nutriční terapeut	1,0
• edukátor	1,0
• podiatrická sestra	1,0
• sociální pracovník	
• protetik	
• jasně deklarovaná spolupráce s lékaři jednotlivých odborností specializovaných na problematiku diabetických komplikací (endokrinolog, nefrolog, kardiologangiolog, chirurg, angiochirurg, neurolog, oftalmolog, gynekolog-porodník, intervenční radiolog, ortopéd, gastroenterolog)	

*úvazek je součtem zdravotnického a školského úvazku

Vedoucím DC1 je odborník v diabetologii s vyšší kvalifikací (min. 5 let praxe), který je zároveň koordinátorem činnosti centra a spolupracujících pracovišť.

e) Výuková činnost DC1

DC1 může sloužit k postgraduálnímu vzdělávání lékařů a dalších pracovníků v oboru diabetologie a metabolismu. Může získat akreditaci I. typu pro vzdělávání v oboru diabetologie v rámci vzdělávacího oboru Endokrinologie a diabetologie. Pracoviště dokladuje svou výukovou činnost výčtem odborných akcí, jejichž organizaci zajišťovalo nebo se na ní podílelo.

T. Pelikánová

1.6.2024

Příloha. Evaluační dotazník diabetologického centra pro dospělé